ARREST VAN HET HOF (EERSTE KAMER) VAN 19 JUNI 1975 [1]

B. Küster tegen Europees Parlement

Zaak 79-74

Samenvatting

1. *Ambtenaren — Aanwerving — Aankondiging van vacature — Toelating tot de functie — Voorwaarden — Voor overplaatsing of bevordering in aanmerking komende ambtenaren — Uitgesloten kandidatuur — Bezwarend besluit*
   (Ambtenarenstatuut, art. 29, sub a)

2. *Ambtenaren — Aanwerving — Post — Voor onderdanen van een bepaalde Lid-Staat bestemd ambt — Verbod — Specifieke kennis — Vereiste wegens dienstbelang — Toelaatbaarheid*
   (Ambtenarenstatuut, art. 27)

3. *Ambtenaren — Aanwerving — Voorwaarden — Grondige talenkennis — Vereist kennisniveau*
   (Ambtenarenstatuut, art. 27)

1. Voor zover de in de aankondiging van vacature omschreven voorwaarden voor toegang tot het ambt leiden tot de uitsluiting van de kandidatuur van ambtenaren die voor overplaatsing of bevordering in aanmerking komen, vormt die aankondiging een voor hen bezwarend besluit.
2. Ook al verbiedt het Statuut een ambt voor onderdanen van een bepaalde Lid-Staat te bestemmen, toch kan het tot aanstelling bevoegde gezag in zijn keus bij de aanwerving van een ambtenaar afgaan op een specifieke kennis, die in het belang van de dienst is vereist.
3. Ingeval voor een benoeming grondige kennis van een andere dan de moedertaal wordt verlangd, moet het peil van die kennis in overeenstemming zijn met de werkelijke dienstbehoeften.

In de zaak 79-74

B. KÜSTER, ambtenaar van het Europees Parlement, wonende te Bertrange (Luxemburg), ten deze vertegenwoordigd door V. Biel, advocaat bij het Cour

1 — Procestaal: Frans.

Supérieure de Justice van het Groothertogdom Luxemburg, en domicilie gekozen hebbende te diens kantore aldaar, rue des Glacis 18a,

verzoeker,

tegen

EUROPEES PARLEMENT, Luxemburg, ten deze vertegenwoordigd door de Secretaris-generaal H. Nord, als gemachtigde, bijgestaan door A. Bonn, advocaat te Luxemburg, en domicilie gekozen hebbende te diens kantore aldaar, 22, Côte d'Eich,

verweerder,

betreffende verzoek tot nietigverklaring van de aankondiging van vacature nr. 1059 van 12 maart 1974

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

samengesteld als volgt: J. Mertens de Wilmars, Kamerpresident, R. Monaco (rapporteur) en A. O'Keeffe, Rechters,

Advocaat-Generaal: G. Reischl
Griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten en de tijdens de schriftelijke behandeling door partijen voorgedragen argumenten kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Op 12 maart 1974 verscheen bij het Europese Parlement een, in het Engels gestelde, aankondiging van vacature nr. 1059 voor een post van afdelingshoofd (rang A 3) bij het „Directoraat-generaal commissies en interparlementaire delegaties". In deze aankondiging werd onder meer vermeld

— dat ter voorziening in deze vacature eerst de mogelijkheden tot bevordering of overplaatsing worden onderzocht;

— dat „for practical reasons, a thorough knowledge of English is required".

Verzoeker diende bij een tot de Voorzitter van het Europees Parlement gerichte brief van 1 april 1974 tegen deze aankondiging een klacht in, met name op grond
— dat de aankondiging alleen in het Engels was bekendgemaakt;
— dat de voorwaarde van een grondige kennis van de Engelse taal ertoe strekte de post voor een Brits onderdaan te bestemmen.

Op 2 april, derhalve de dag na de klacht, solliciteerde verzoeker naar de vacante post.

Vervolgens maakte het Parlement de vacature opnieuw bekend in alle officiële talen van de Gemeenschap met verlenging van de sollicitatietermijn tot 25 april 1974.

Toen het Parlement de klacht over de voorwaarde van een grondige kennis van de Engelse taal niet honoreerde, stelde verzoeker op 28 oktober 1974 het onderhavige beroep in.

2. Het Hof (Eerste Kamer) heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:
— „Te verstaan dat het beroep naar de vorm ontvankelijk is en tijdig is ingesteld;
— verzoeker akte te verlenen van zijn aanbod door getuigen te bewijzen dat de Secretaris-generaal van het Parlement in de zomer van 1974 ter zake van de taalvoorwaarde desgevraagd heeft verklaard dat het gezag voornemens was een Engels onderdaan op bedoelde post te benoemen.

Ten gronde
— te verstaan dat het beroep terecht is ingesteld op de daarin aangevoerde gronden, en bijgevolg de aankondiging van vacature nr. 1059 nietig te verklaren;
— te verstaan dat deze nietigverklaring zich uitstrekt tot enige eventueel daarmede verband houdende procedure die aan verzoeker niet kan worden tegengeworpen;
— het Parlement te verwijzen in de kosten van het geding."

Verweerder concludeert dat het den Hove behage:
— „het beroep niet-ontvankelijk te verklaren;
— althans ongegrond te verklaren;
— verzoekers aanbod van getuigenbewijs niet-ontvankelijk te verklaren;
— het beroep te verwerpen;
— kosten rechtens.

III — Middelen en argumenten van partijen

Verzoeker acht de aankondiging van vacature nr. 1059 nietig, zijnde de eis van een grondige kennis van de Engelse taal strijdig met de artikelen 7, 27 en 45 van het Ambtenarenstatuut.

Deze eis maakt het in casu onmogelijk de onderscheidene verdiensten te onderzoeken van alle kandidaten die voor bevordering in aanmerking komen, en schendt derhalve artikel 45 van het Statuut. Zij vormt uitsluitend een verkapt middel om de betrokken post te bestemmen voor een Brits onderdaan (terwijl zich geen enkele kandidaat van die nationaliteit onder de voor bevordering in aanmerking komende ambtenaren bevindt) en levert mitsdien misbruik van bevoegdheid op, in strijd met de artikelen 7 en 27, derde alinea van het Statuut.

Ter rechtvaardiging van een dergelijke voorwaarde kan geen beroep worden gedaan op het beginsel van artikel 27, eerste alinea, van het Statuut „aanwerving ...

met inachtneming van een zo breed mogelijke aardrijkskundige spreiding"). Dit beginsel gaat hier niet op, daar het tot aanstelling bevoegde gezag had besloten eerst de mogelijkheden tot overplaatsing en bevordering te onderzoeken, terwijl het er niet onkundig van kon zijn dat geen der voor overplaatsing of bevordering in aanmerking komende kandidaten aan de litigieuze voorwaarde voldeed. Voorts worden zowel het dienstbelang als het recht op inachtneming van de aanspraak op bevordering in gevaar gebracht, wanneer de administratie, onder het voorwendsel van aardrijkskundige spreiding, een ambt aan een bepaalde nationaliteit kan voorbehouden, zonder dat is aangetoond dat het dienstbelang zulks rechtvaardigt. Tot staving van zijn grief doet verzoeker het in zijn conclusie nader omschreven bewijsaanbod.

Verweerder betoogt in de eerste plaats dat het beroep niet ontvankelijk is daar het uitsluitend is gericht tegen een aankondiging van vacature, dat wil zeggen tegen een handeling die niet bezwarend kan worden beschouwd.

Onder voorbehoud van dit middel van niet-ontvankelijkheid merkt verweerder voorts op dat de aankondiging van vacature niet vereist dat de kandidaat Engels als moedertaal heeft, doch slechts dat hij die taal grondig kent. Het gaat hier om een functioneel criterium, dat uitsluitend in het belang van de dienst is gesteld, daar de commissiesecretariaten met inbegrip van die waarvoor het litigieuze ambt is bedoeld, rechtstreeks en nauw samenwerken met de parlementsleden die niet zijn gehouden zich bij het opstellen van hun rapporten van een vreemde taal te bedienen. De gewraakte voorwaarde vormt bijgevolg geen „verkapt middel" om de vacature aan een bepaalde nationaliteit voor te behouden, maar beantwoordt aan een duidelijk dienstbelang, en in dat kader ligt de aanspraak van de ambtenaar op bevordering.

Daar hierin de rechtvaardiging van de genoemde voorwaarde is gelegen, is het door verzoeker gedane bewijsaanbod niet ter zake dienend en bijgevolg niet-ontvankelijk. Voorts is geen enkele verklaring, als toegeschreven aan de secretaris-generaal, gedaan.

Met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep werpt *verzoeker* tegen dat er volgens 's Hofs jurisprudentie rechtens verband bestaat tussen een vacature en een bevordering. Voor zover de aankondiging van vacature, zoals hier, voorwaarden bevat waardoor de bevordering van een hiervoor in aanmerking komende kandidaat wordt uitgesloten, maakt zij rechtstreeks inbreuk op diens aanspraken en vormt zij derhalve een nadelig besluit.

Ten gronde betwist verzoeker dat het afdelingshoofd van een commissiesecretariaat de nationale taal van de voorzitter dier commissie volledig moet beheersen. Een dergelijk vereiste is praktisch niet te verwezenlijken wegens de mogelijke wisselingen in de persoon van de voorzitter. Bovendien ontbreken noodzaak en zin van dit vereiste, gezien het brede taalgebied dat door de leden van de commissiesecretariaten wordt bestreken. Voorts is er in het onderhavige geval geen enkele reden voor de benoeming van een afdelingshoofd die het Engels volledig beheerst, daar deze taal bij genoemde afdeling door ten minste één Brits onderdaan wordt vertegenwoordigd.

Resumerend blijft verzoeker de nadruk leggen op de zijns inziens „verkapte" motivering van de litigieuze aanwervingsvoorwaarde en op zijn bewijsaanbod.

Bij dupliek voert *verweerder* nog een middel voor de niet-ontvankelijkheid aan, ontleend aan het op 19 februari 1975 eveneens door Küster ingestelde beroep tegen het Europees Parlement. Dit tegen de aankondiging van intern vergelijkend onderzoek nr. A/50 gericht beroep heeft betrekking op dezelfde voorzieningsprocedure als die welke thans ter zake van aankondiging van vacature nr. 1059 in

het geding is. Daar het intern vergelijkend onderzoek in de reeks handelingen bij een voorzieningsprocedure een verdergaande maatregel vormt dan de aankondiging van vacature, raakt het onderhavige beroep door het beroep nr. 22-75 zonder voorwerp en wordt het daardoor niet-ontvankelijk. Het instellen van opeenvolgende beroepen tegen de verschillende stadia van één en dezelfde voorzieningsprocedure doet de kosten ongerechtvaardigd oplopen.

Ten principale ontzegt verweerder aan verzoeker het recht om de gegrondheid in twijfel te trekken van het „functioneel criterium" dat volgens het tot aanstelling bevoegde gezag de litigieuze voorwaarde rechtvaardigt. Behoudens bij schending van het geldende recht is het niet de zaak van de ambtenaren om aangelegenheden van de organisatie der diensten ter discussie te stellen, daar deze uitsluitend ter beoordeling staan van het administratieve gezag.

Ten slotte dringt verweerder aan op afwijzing van het bewijsaanbod en concludeert dat ook al dient geen enkele ambtenaar wegens een nationaliteitscriterium te worden uitgeschakeld, toch niet kan worden betwist dat (naar letter en geest van artikel 27, eerste alinea van het Statuut) „bij de voorziening in posten van een Gemeenschap waarin negen Staten zijn verenigd, het evenwicht der nationaliteiten eveneens een statutaire rol speelt".

Overwegende dat tijdens de terechtzitting van 23 april 1975 de mondelinge behandeling heeft plaatsgehad;

dat het Hof tijdens die zitting aan de Secretaris-generaal van het Europees Parlement vragen heeft gesteld over de aard en taakstelling van de betrokken post.

Overwegende dat de Advocaat-Generaal ter terechtzitting van 28 mei 1975 conclusie heeft genomen;

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat bij verzoekschrift van 28 oktober 1974 krachtens artikel 91 van het Ambtenarenstatuut bij het Hof beroep is ingesteld tot nietigverklaring van de aankondiging van vacature nr. 1059 van 12 maart 1974;

2 dat verzoeker tot staving van het beroep met name stelt dat de in de litigieuze aankondiging verlangde „grondige kennis van de Engelse taal" een verkapt middel vormt om de betrokken post voor een bepaalde nationaliteit te bestemmen;

3 dat daarmede de bestreden aankondiging elke betekenis zou ontnemen aan het onderzoek naar de respectieve verdiensten van alle voor bevordering in aanmerking komende ambtenaren, en de artikelen 29, sub a, en 45 van het Ambtenarenstatuut zou schenden;

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

4 Overwegende dat verweerder een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt, op grond dat de bestreden aankondiging van vacature geen nadelig besluit vormt in de zin van artikel 91, lid 1, van het Statuut, temeer daar zij verzoeker niet had belet naar de vacante post te solliciteren;

5 Overwegende dat de in het kader van artikel 29, sub a, van het Statuut vastgestelde aankondiging van vacature door de omschrijving van de voorwaarden voor toegang tot de post bepaalt, welke ambtenaren hun kandidatuur kunnen stellen;

6 dat voor zover deze voorwaarden leiden tot uitsluiting van de kandidatuur van ambtenaren die voor overplaatsing of bevordering in aanmerking komen, de aankondiging van vacature een voor hen bezwarend besluit vormt;

7 dat zulks volgens verzoeker hier nu het geval is, daar de bestreden aankondiging van vacature een voorwaarde aangaande de talenkennis der kandidaten bevat, welke de uitsluiting van zijn kandidatuur en een inbreuk op zijn aanspraak op bevordering meebrengt;

8 dat de exceptie van niet-ontvankelijkheid bijgevolg moet worden verworpen;

9 Overwegende dat verweerder voorts de ontvankelijkheid van het beroep betwist op grond dat verzoeker op 19 februari 1975 een ter griffie van het Hof onder nr. 22-75 ingeschreven nieuw beroep heeft ingesteld tegen de aankondiging van intern vergelijkend onderzoek nr. A/50;

10 dat hij hiertoe betoogt dat, waar in het kader van één en dezelfde voorzieningsprocedure het intern vergelijkend onderzoek nr. A/50 betrekking heeft op dezelfde post als bedoeld in de litigieuze aankondiging van vacature, het onderhavige beroep door het beroep nr. 22-75 zonder voorwerp is geraakt;

11 Overwegende dat, ook al hebben beroep nr. 22-75 en het onderhavige beroep betrekking op een zelfde voorzieningsprocedure, zij niettemin zijn gericht

tegen twee afzonderlijke fasen, die elk op verschillende wijze dienen ter voorziening in de vacature, namelijk in het ene geval door overplaatsing of bevordering en in het andere door een intern vergelijkend onderzoek;

12 dat, waar beide beroepen verschillende onderwerpen hebben, de door verweerder voorgedragen exceptie van niet-ontvankelijkheid moet worden verworpen;

Ten principale

13 Overwegende dat de bestreden aankondiging van vacature als een der voorwaarden voor toegang tot de post stelt dat „om functionele redenen grondige kennis van het Engels is vereist" ofwel luidens de Engelse tekst van de aankondiging, dat „for practical reasons, a thorough knowledge of English is required";

14 dat volgens verzoeker een dergelijke voorwaarde niet wordt gerechtvaardigd door dienstredenen, maar een verkapt middel vormt om de betrokken post voor een bepaalde nationaliteit te bestemmen;

15 dat derhalve de litigieuze aankondiging schending zou opleveren van artikel 27, laatste alinea, van het Statuut, luidende dat „geen enkel ambt mag worden bestemd voor onderdanen van een bepaalde Lid-Staat";

16 Overwegende dat ook al verbiedt het Statuut een ambt voor onderdanen van een bepaalde Lid-Staat te bestemmen, het tot aanstelling bevoegde gezag in zijn keus bij de aanwerving van een ambtenaar niettemin kan afgaan op een specifieke kennis, die in het belang van de dienst is vereist;

17 dat in casu de bijzondere taakstelling van de secretariaten der parlementaire commissies, welke de commissieleden dienen bij te staan in hun werkzaamheden, een aanwerving kan rechtvaardigen, die onder meer is gebaseerd op een grondige kennis van de nationale talen waarin deze leden, afkomstig van de nationale parlementen der Lid-Staten zich uitdrukken;

18 dat inzonderheid de aanwerving van een ambtenaar met een grondige kennis van de Engelse taal kan beantwoorden aan de dienstbehoeften, ontstaan door de toetreding van de nieuwe Lid-Staten tot de Gemeenschap;

19 dat uit de verklaringen in de memories en tijdens de mondelinge behandeling niet is komen vast te staan dat in casu noch de aard en taakomschrijving van de te bezetten post, noch de dienstbehoeften aanwerving van een ambtenaar met een grondige kennis van de Engelse taal rechtvaardigen;

20 dat de bestreden aankondiging van vacature overigens met de litigieuze voorwaarde niet doelt op een dermate grondige kennis welke alleen ambtenaren met Engels als moedertaal kunnen bezitten, maar — door de expliciete verwijzing naar „functionele redenen" of „practical reasons" ter rechtvaardiging van een dergelijke voorwaarde — duidelijk doet uitkomen dat het peil van de talenkennis in overeenstemming moet zijn met de werkelijke dienstbehoeften;

21 dat bovendien uit de overige „gestelde eisen" blijkt dat grondige kennis van de Engelse taal niet het enige criterium voor de keus van de te benoemen kandidaat vormt;

22 dat de bestreden aankondiging van vacature integendeel te verstaan geeft dat, — waar een dergelijke keus slechts het gevolg kan zijn van de inaanmerkingneming van verschillende eveneens door het dienstbelang gerechtvaardigde factoren, het tot aanstelling bevoegde gezag bij de beoordeling van het talenkennisniveau van de kandidaat rekening moet houden zowel met de werkelijke dienstbehoeften als met de mate, waarin die kandidaat voldoet aan de overige voorwaarden voor toegang tot de post;

23 dat het beroep bijgevolg moet worden verworpen;

Ten aanzien van de kosten

24 Overwegende dat ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten moet worden verwezen;

25 dat verzoeker in het ongelijk is gesteld;

26 dat echter ingevolge artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering de kosten, door de instelling ter zake van beroepen van ambtenaren der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste blijven;

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste Kamer),

rechtdoende:

1. **Verwerpt het beroep;**

2. **Verstaat dat elk der partijen haar eigen kosten zal hebben te dragen.**

Mertens de Wilmars Monaco A. O'Keeffe

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op negentien juni negentienhonderdvijfenzeventig.

De Griffier

A. Van Houtte

De President van de Eerste Kamer

J. Mertens de Wilmars

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 28 MEI 1975 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Op 12 maart 1974 verscheen bij het Europese Parlement een aankondiging van vacature nr. 1059 voor een post in de rang A 3 bij het Directoraat-generaal commissies en interparlementaire delegaties. Volgens deze aankondiging had de voorzitter van het Parlement besloten in de vacature te voorzien door bevordering of overplaatsing binnen de instelling. Vereist was onder meer grondige kennis van het Engels. Sollicitaties moesten

1 — Vertaald uit het Duits.